

Raadsvoorstel

Raad d.d.	20 april 2021	Portefeuillehouder	EBE
Commissie d.d.	6 april 2021	Opsteller	jhei02
B&W d.d.	16 maart 2021	Zaaknr.	2317

Onderwerp

Vaststelling Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart (rapport) Kempengemeenten en PFAS.

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Kempengemeenten en PFAS vast te stellen.
2. de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Bergeijk, Bladel, Oirschot en Reusel-De Mierden te erkennen.
3. de bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer van 2009 en actualisatie 2012 in te trekken.
4. de provinciale bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer PFAS (nr.: 0462683.100) vast te stellen.
5. de op 4 februari 2020 vastgestelde 'Handreiking toepassing PFAS houdende grond en baggerspecie Noord-Brabant' in te trekken.
6. de bevoegdheid voor het accepteren van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als milieu hygiënische kwaliteitsverklaring neer te leggen bij het college van B&W.

Inleiding/aanleiding

Bodemkwaliteitskaart De Kempen

De bodemkwaliteitskaart (verder: bkk) in combinatie met de Nota bodembeheer (Nota) vormt de basis voor het vastleggen van de kwaliteitseisen die gelden voor het (her)gebruik van grond. De bkk kan in de meeste gevallen gebruikt worden als milieu hygiënische verklaring.

Een actuele bkk zorgt ervoor dat grondtransporten en toepassingen efficiënter en kostenbesparend kunnen worden uitgevoerd.

De bkk's en nota's van de gemeenten Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden zijn verouderd en toe aan vernieuwing. Het afgelopen jaar is binnen de Kempen (Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel en Oirschot) in gezamenlijkheid gewerkt aan één bkk en nota. Door deze werkwijze zijn kosten bespaard en zijn de regels voor een groot gebied hetzelfde. Dit zorgt voor eenduidigheid voor het grondverzet in onze regio.

Gemeente Bergeijk is voorafgaand aan dit proces benaderd om in gezamenlijkheid te komen tot Kempenbreed bodembeleid maar heeft besloten niet deel te nemen. Echter hebben ze ervoor gekozen om dit jaar alsnog te starten met een update van het bodembeleid vergelijkbaar aan dat van de overige Kempengemeenten.

Bodemkwaliteitskaart PFAS

Naast de Nota bodembeheer en bkk Kempengemeenten is er ook een Nota en bkk specifiek voor PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) opgesteld. Het uitgangspunt is een maximale toepassingsnorm van 1,9 µg/kg voor PFOA en 1,4 µg/kg voor overige PFAS. Hiermee is de grootste belemmering voor wat betreft de toepassing van PFAS houdende grond in onze regio opgeheven. Deze belemmering is ontstaan in 2019 toen het kabinet strenge normen ging hanteren bij bodemverzet. In de beginfase bedroeg de norm 0,1 µg/kg wat het grondverzet helemaal tot stilstand heeft gebracht. Later is deze norm verhoogd tot 0,8 µg/kg wat echter nog niet voldoende ruimte gaf. Als reactie daarop is het tijdelijke handelingskader 'Handreiking toepassing PFAS houdende grond en baggerspecie Noord-Brabant' opgesteld en vastgesteld op 4 februari 2020. Met de intrekking van dit tijdelijke handelingskader en de vaststelling van de provinciale bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer PFAS ontstaat weer voldoende ruimte voor grondverzet.

Wettelijk en/of beleidskader

Besluit bodemkwaliteit: stelt regels aan het nuttig toepassen van grond en baggerspecie.

Argumenten

1.1. De huidige bodemkwaliteitskaarten zijn verlopen

De huidige bodemkwaliteitskaarten moeten geactualiseerd worden. Volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten moet een bodemkwaliteitskaart periodiek (eens per 5 jaar) opnieuw beleidsmatig worden vastgesteld. De huidige bkk's, welke afzonderlijk zijn opgesteld door de diverse gemeenten zijn meer dan vijf jaar geleden vastgesteld. Het gebied specifieke beleid (Nota) moet minimaal elke 10 jaar worden herzien.

1.2 Een bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer voorkomt onnodige kosten bij grondverzet

Met een actuele bkk en Nota bodembeheer kan grondverzet plaatsvinden zonder aanvullend onderzoek, zolang voldaan wordt aan de functieklasse en kwaliteitsklasse. Zonder (actuele) bkk moet aanvullend onderzoek plaatsvinden wat voor de betrokken partij(en) voor veel extra kosten, tijd en administratieve lasten zorgt. Door deze extra kosten wordt de kans bovendien vergroot dat illegaal grondverzet plaats vindt om kosten te besparen, met de nodige risico's voor de kwaliteit van onze bodem en daarmee potentiële humane en ecologische risico's.

1.3 De bodemkwaliteitskaart, in combinatie met de nota bodembeheer, zorgt voor duidelijkheid bij grondstromen.

In de nieuwe bkk is de bodemkwaliteit vastgelegd in verschillende zones. Binnen die zones is de gemiddelde kwaliteit vergelijkbaar, terwijl tussen de zones een duidelijk verschil in kwaliteit kan bestaan. In de Nota bodembeheer staat beschreven hoe de bkk geïnterpreteerd moet worden. Hiermee is het voor partijen die met grondverzet bezig zijn duidelijk wanneer welke kwaliteit mag worden toegepast.

2.1 Door het erkennen van de bodemkwaliteitskaarten van buurgemeenten kan efficiënter en kostenbesparend gewerkt worden.

De bkk geldt alleen in de gemeente van vaststelling tenzij een gemeente de bkk van een andere gemeente erkent. Dit betekent in de praktijk dat grond ook in andere gemeenten toegepast kan worden binnen de beleidskaders van beide gemeenten. Aangezien het beleid van de samenwerkende gemeenten Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden gelijk is, wordt geadviseerd elkaars bkk te erkennen. We stellen daarnaast ook voor om de bkk van de gemeente Bergeijk binnen dit kader te erkennen.

4.1 PFAS – Vaststelling provinciale Nota bodembeheer PFAS en Bodemkwaliteitskaart d.d. 28 oktober 2020.

Parallel aan het proces tot vaststelling van de bkk wordt de provinciale Nota bodembeheer PFAS en bkk van 28 oktober 2020 vastgesteld. Het PFAS handelingskader geldt net als de bkk als bewijsmiddel om grondverzet eenvoudiger mogelijk te maken.

Achtergrond PFAS: Deze poly- en perfluoralkylstoffen zijn door de mens gemaakte stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen. PFAS zijn in veel producten toegepast en in combinatie met enkele incidenten heeft dit ertoe geleid dat de stoffen in het milieu terecht zijn gekomen. In de zomer van 2019 werd bekend dat PFAS niet of nauwelijks afbreekt in het milieu en schadelijke effecten kan hebben op mens en milieu. Sindsdien heeft het college gewerkt met een door hen vastgesteld tijdelijk handelingskader. Met de nu beschikbare kaart en beleid is dit tijdelijk handelingskader niet langer noodzakelijk.

5.1 Het nieuwe PFAS beleid vervangt het door het college vastgestelde tijdelijke handelingskader PFAS.

Met de vaststelling van de provinciale Nota bodembeheer en bkk PFAS wordt het tijdelijk handelingskader uit 2020 overbodig en ingetrokken.

Alternatieven

Niet vaststellen van Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Kempengemeenten en PFAS. Dit zorgt voor aanzienlijk meer kosten, tijd en administratieve lasten in het gehele proces tot hergebruik/ toepassing van grond. Dit omdat dan fysiek onderzoek gedaan moet worden naar de bodemkwaliteit omdat er geen bodemkwaliteitskaart beschikbaar is welke kan dienen als kwaliteitsverklaring/ milieu hygiënische verklaring.

Risico's

1. Niet erkennen van elkaars bkk

Als een andere gemeente de bkk van onze gemeente niet erkend, kan die betreffende gemeente wél grond toepassen op ons grondgebied, maar andersom niet. Het is dus van belang dat elkaars bkk erkend wordt.

2. Het is nog niet bekend wat de Omgevingswet voor impact heeft op dit betreffende bodembeleid.

Gezien het verlopen van de bkk hebben wij ervoor gekozen het beleid te vernieuwen vóórdat duidelijk is wat er onder de nieuwe Omgevingswet gewijzigd wordt binnen dit beleidskader. Dat betekent dat nog onzeker is of, hoe en/of op welke wijze de bkk en Nota bodembeheer straks moeten worden geactualiseerd. Gelet op de overgangstermijnen vastgelegd in de Omgevingswet voor aanpassing van vigerend beleid is er echter nog voldoende tijd.

Financieel

De gemeenten Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel en Oirschot hebben in gezamenlijkheid gewerkt aan één bkk en nota. De vier gemeenten hebben hiervoor elk een krediet gereserveerd van € 15.000,- wat het totaal brengt op € 60.000,-.

De werkzaamheden voor de bodemkwaliteitskaart De Kempen en de provinciale bodemkwaliteitskaart PFAS zijn binnen dit krediet uitgevoerd.

Daarnaast treedt een kostenbesparing op voor burgers, bedrijven en gemeenten omdat ontheffingen verleend kunnen worden voor het uitvoeren van bodemonderzoeken/ partijkeuringen gezien het feit de bkk in de meeste gevallen voldoet als kwaliteitsverklaring.

Communicatie/Participatie

Dit besluit wordt gepubliceerd in het gemeenteblad zodat onder andere partijen die zich bezig houden met grondverzet hier kennis van kunnen nemen. Tevens zullen de relevante gemeentelijke afdelingen op de hoogte worden gesteld.

Planning

Na publicatie van de Nota en de bkk in het gemeenteblad treedt deze in werking.

Bijlagen

-	Nota bodembeheer Kempengemeenten	21.02544
-	Rapport bodembeheer Kempengemeenten	21.02545
-	Nota bodembeheer PFAS	21.02547
-	Rapport bodembeheer PFAS	21.02546

Eersel, 16 maart 2021

Burgemeester en wethouders van Eersel
secretaris

burgemeester

de heer ing. H.M.L. Offermans

de heer drs. W.A.C.M. Wouters

Raadsbesluit

R21.008

Onderwerp: Vaststelling Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart De Kempen en Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart PFAS

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 maart 2021;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 6 april 2021;

b e s l u i t :

1. de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Kempengemeenten en PFAS vast te stellen;
2. de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Bergeijk, Bladel, Oirschot en Reusel-De Mierden te erkennen;
3. de bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer van 2009 en actualisatie 2012 in te trekken;
4. de provinciale bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer PFAS (nr.: 0462683.100) vast te stellen;
5. de op 4 februari 2020 vastgestelde 'Handreiking toepassing PFAS houdende grond en baggerspecie Noord-Brabant' in te trekken;
6. de bevoegdheid voor het accepteren van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als milieu hygiënische kwaliteitsverklaring neer te leggen bij het college van B&W.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 20 april 2021

De raad van de gemeente Eersel
de griffier,

de voorzitter,

J.W.G. van Bree

drs. W.A.C.M. Wouters